

Prof. Dr. CELİL KİRAZ

Kişisel Bilgiler

İş Telefonu: [+90 224 243 1066](tel:+902242431066) Dahili: 60259

E-posta: ckiraz@uludag.edu.tr

Web: <https://avesis.uludag.edu.tr/ckiraz>

Posta Adresi: Bursa Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Fethiye Mh. Nilüfer/BURSA

Uluslararası Araştırmacı ID'leri

ScholarID: ZJWXYVYAAAAJ

ORCID: 0000-0002-4672-9847

Publons / Web Of Science ResearcherID: AAG-8611-2021

Yoksis Araştırmacı ID: 21301

Biyografi

1975'te Zonguldak'ta doğdu. Zonguldak İmam Hatip Lisesi'ni 1993'te, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ni 1998'de bitirdi. Aynı yıl Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Tefsir Anabilim Dalı'nda yüksek lisansa başladı. Kısa bir süre öğretmenlik yaptıktan sonra, 2000 yılında Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne araştırma görevlisi olarak naklen atandı. Peygamberlerin Mesajındaki Bütünlük Açısından Saff Suresi Tefsiri ve Hz. Muhammed (sav)'in Durumu adlı yüksek lisans tezini 2000 yılında; Kur'an'da Ahlâk İlkeleri -Tevrat, Zebur ve İncil'le Mukayeseli Bir Çalışma- adlı doktora tezini 2005 yılında bitirdi. 2011 yılında doçent, 2017 yılında da profesör ünvanını aldı. Halen Bursa Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Eğitim Bilgileri

Doktora, Bursa Uludağ Üniversitesi, İLAHİYAT FAKÜLTESİ, Temel İslam Bilimleri Bölümü, Türkiye 2000 - 2005

Yüksek Lisans, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tefsir (YI) (Tezli), Türkiye 1998 - 2000

Lisans, Marmara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İlahiyat Pr., Türkiye 1993 - 1998

Yabancı Diller

İngilizce, B2 Orta Üstü

Arapça, C1 İleri

Yaptığı Tezler

Doktora, Kur'an'da Ahlak İlkeleri -Tevrat, Zebur ve İncil'le Mukayeseli Bir Çalışma-, Bursa Uludağ Üniversitesi, İLAHİYAT FAKÜLTESİ, Temel İslam Bilimleri Bölümü, 2005

Yüksek Lisans, Peygamberlerin Mesajındaki Bütünlük Açısından Saff Suresi Tefsiri ve Hz. Muhammed (sav)'in Durumu, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tefsir (YI) (Tezli), 2000

Araştırma Alanları

Akademik Unvanlar / Görevler

Prof. Dr., Bursa Uludağ Üniversitesi, İLAHİYAT FAKÜLTESİ, TEMEL İSLAM BİLİMLERİ, 2017 - Devam Ediyor

Doç. Dr., Bursa Uludağ Üniversitesi, İLAHİYAT FAKÜLTESİ, TEMEL İSLAM BİLİMLERİ, 2011 - 2017

Yrd. Doç. Dr., Bursa Uludağ Üniversitesi, İLAHİYAT FAKÜLTESİ, TEMEL İSLAM BİLİMLERİ, 2011 - 2012

Araştırma Görevlisi, Bursa Uludağ Üniversitesi, İLAHİYAT FAKÜLTESİ, TEMEL İSLAM BİLİMLERİ, 2000 - 2011

Akademik İdari Deneyim

Anabilim/Bilim Dalı Başkanı, Bursa Uludağ Üniversitesi, İLAHİYAT FAKÜLTESİ, TEMEL İSLAM BİLİMLERİ, 2022 - Devam Ediyor

Verdiği Dersler

Doktora

Kur'an Müteşabihleri, Doktora, 2023 - 2024

Kur'an Müşkilleri, Doktora, 2024 - 2025

Yüksek Lisans

Rivayet Tefsiri, Yüksek Lisans, 2024 - 2025

Dirayet Tefsiri, Yüksek Lisans, 2023 - 2024

Lisans

Tefsir Usulü ve Tarihi, Lisans, 2024 - 2025

Tefsir I, Lisans, 2023 - 2024

Yönetilen Tezler

Kiraz C., Yusuf b. Hilâl es-Safedî'nin Keşfü'l-Esrar ve Hetkü'l-Estar Adlı Eserinde Kur'an'ı Yorumlama Yöntemi, Doktora, A.YÜREKLİ(Öğrenci), Devam Ediyor

Kiraz C., Muhammed Emîn el-Herârî'nin Hadâiku'r-Ravh ve'r-Rayhân fi Ravâbî Ulûmi'l-Kurân Adlı Tefsirinde Kur'ân'ı yorumlama yöntemi, Doktora, Ş.YÜKSEL(Öğrenci), 2024

Kiraz C., Şehristânî'nin Mefâtihu'l-Esrâr ve Mesâbihu'l-Ebrâr Adlı Tefsirindeki Yöntemi, Doktora, R.Arpa(Öğrenci), 2023

Kiraz C., HATİB EŞ-ŞİRBİNÎ'NİN ES-SİRÂCÜ'L-MÜNİR ADLI TEFSİRİNDE KUR'ÂN'I YORUMLAMA YÖNTEMİ, Doktora, M.DİLEKÇİ(Öğrenci), 2023

Kiraz C., Sa'lebî'nin el-Keşf ve'l-Beyân fi Tefsîri'l-Kur'ân Adlı Eserinde Kur'ân'ı Yorumlama Yöntemi, Doktora, F.Kasami(Öğrenci), 2022

Kiraz C., Kur'ân'da rüşd ve ğayy kavramları, Yüksek Lisans, N.BİNGÖL(Öğrenci), 2022

Kiraz C., Cemâlüddîn el-Kâsımî ve Mehâsinü't-Te'vil'inde Kur'ân'ı yorumlama yöntemi, Doktora, S.YAZAR(Öğrenci), 2022

Kiraz C., Azerbaycanlı müfessir Ahmed Hâşimzâde'nin Tefsîru'l-Kur'âni'l-Azîm isimli eserinde Kur'ân'ı yorumlama yöntemi, Doktora, R.KAZIMOVA(Öğrenci), 2022

Kiraz C., Zemahşerî'nin el-Keşşâf'ında Müşkilü'l-Kur'ân, Doktora, V.Batatina(Öğrenci), 2021

Kiraz C., Ibn Âşûr'un et-Tahrîr ve't-Tenvîr'inde münâsebet ilmi, Doktora, O.M.O.(Öğrenci), 2021

Kiraz C., Ahmed b. Muhammed es-Sâvî ve Hâşîye alâ Tefsîri'l-Celâleyn Adlı Eseri, Doktora, N.Dervişeviç(Öğrenci), 2020

KIRAZ C., Kur'ân'da nikâh ve talâk kavramları, Yüksek Lisans, O.Abdukhamidov(Öğrenci), 2020

Kiraz C., Zâriyât Suresi Tefsiri, Yüksek Lisans, A.Rahman(Öğrenci), 2019

Kiraz C., Kamer Suresi Tefsiri ve Sure Işığında Kıyamet ve Helak Edilen Kavimler, Yüksek Lisans, S.Krasniqi(Öğrenci), 2019

Kiraz C., Taberî Tefsirinde Müşkilü'l-Kur'ân, Doktora, İ.Akşit(Öğrenci), 2019
Kiraz C., Kur'ân'da Kudret Kavramı ve Allah'ın Kudreti, Yüksek Lisans, H.Garip(Öğrenci), 2019
Kiraz C., İmâm Beğavî'de İsmetü'l-Enbiyâ, Yüksek Lisans, B.MARAŞLI(Öğrenci), 2019
KİRAZ C., Özbek müfessir Muhammed Sâdik Muhammed Yûsuf'un Tefsîr-i Hilâl adlı eserinde Kur'ân'ı yorumlama yöntemi, Yüksek Lisans, A.ABDURAIMOV(Öğrenci), 2018
KİRAZ C., Tûr sûresi tefsiri, cehennemlikler ile cennetlikler ve Hz. peygambere yöneltilen ithamlara cevaplar, Yüksek Lisans, R.RAMAZANOV(Öğrenci), 2018
KİRAZ C., Kur'ân'da sır kavramı, Yüksek Lisans, A.MOHSEN(Öğrenci), 2017
KİRAZ C., A'lâ sûresi ışığında kurtuluşa erenler, Yüksek Lisans, Y.SÜTŞURUP(Öğrenci), 2017
KİRAZ C., Kur'ân'da Nef' ve Durr kavramları, Yüksek Lisans, M.RAKADE(Öğrenci), 2016
KİRAZ C., Beled Sûresi ışığında olumlu ve olumsuz insan tipleri, Yüksek Lisans, V.BATATINA(Öğrenci), 2016
KİRAZ C., Kur'ân'da tayyib ve habîs kavramları, Yüksek Lisans, Y.DAŞTAN(Öğrenci), 2016
KİRAZ C., Kur'an'da lehv, la'ib ve lağv kavramları, Yüksek Lisans, S.YAZAR(Öğrenci), 2015
KİRAZ C., Kur'ân'da rızâ kavramı, Yüksek Lisans, İ.AKŞİT(Öğrenci), 2015
KİRAZ C., Kur'ân'da kıraat, tilâvet ve tertîl kavramları, Yüksek Lisans, L.MADATOV(Öğrenci), 2015
KİRAZ C., Bosnalî âlim Jusuf Ramîc ve tefsir ilmindeki yeri, Yüksek Lisans, N.DERVIŞEVİC(Öğrenci), 2014
KİRAZ C., İbn Fûrek'in tefsirdeki metodu, Yüksek Lisans, A.ARSLAN(Öğrenci), 2013

Jüri Üyelikleri

Doçentlik Sınavı, Doçentlik Sınavı, Bursa Uludağ Üniversitesi, Ekim, 2024
Akademik Kadroya Atama-Doçentlik, Akademik Kadroya Atama-Doçentlik, Çukurova Üniversitesi, Nisan, 2024
Doçentlik Sınavı, Doçentlik Sınavı, Bursa Uludağ Üniversitesi, Ekim, 2023
Doçentlik Sınavı, Doçentlik Sınavı, Bursa Uludağ Üniversitesi, Ekim, 2023

Diğer Dergilerde Yayınlanan Makaleler

- I. **Outlook on Miracles in Tafseer al-Manar**
Kiraz C.
SULEYMAN DEMIREL UNIVERSITESI ILAHİYAT FAKULTESİ DERGISI/REVIEW OF THE FACULTY OF DIVINITY, UNIVERSITY OF SULEYMAN DEMIREL, cilt.2017, sa.39, ss.141-167, 2017 (Hakemli Dergi)
- II. **The Prophet Abraham Resurrection after Death and Parable of Four Birds**
Kiraz C.
Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, cilt.34, sa.1, ss.7-31, 2015 (Hakemli Dergi)
- III. **Gelenbevî'nin En'âm 158. Âyetle İlgili Risâlesine Göre İmanın Son Kabul Zamanı ve İman Amel İlişkisi**
Kiraz C.
Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, cilt.22, sa.2, ss.33-54, 2013 (Hakemli Dergi)
- IV. **Mukâtil b. Süleyman'ın Muhkem ve Müteşâbih Anlayışı**
Kiraz C.
Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, cilt.2011, sa.26, ss.95-110, 2011 (Hakemli Dergi)
- V. **Suyûtî'nin Beyzâvî Hâşiyesi, Şâmî, Hocazâde ve Zebîdî'nin Risâleleri Bağlamında Hz. Peygamber'in İsmeti, Fazileti ve Şefaati Tartışmaları**
Kiraz C.
Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, cilt.20, sa.1, ss.29-57, 2011 (Hakemli Dergi)
- VI. **Şerif Murtazâ'nın Kur'ân Müşkillerini Çözümlemede Kullandığı Yöntemler**
Kiraz C.
Marife, cilt.10, sa.3, ss.199-220, 2010 (Hakemli Dergi)
- VII. **Suyûtî'nin Hâşiyesi, Şâmî, Hocazâde ve Zebîdî'nin Risâleleri Bağlamında Beyzâvî Tefsiri ve İ'tizâl Tartışmaları**

- Kiraz C.
Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, cilt.19, sa.2, ss.155-185, 2010 (Hakemli Dergi)
- VIII. **Zemahşerî'nin el Keşşâf'ında Allah'ın Bazı Sıfatlarıyla İlgili Temsil, Mecâz ve İstiâre Algılamaları**
Kiraz C.
Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, cilt.17, sa.2, ss.519-568, 2008 (Hakemli Dergi)
- IX. **Sofyalı Bâlî Efendi'nin Tasavvufî Düşünce Bakımından Önem Arz Eden Bazı Âyetlerle İlgili Yorumları**
Kiraz C.
Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, cilt.16, sa.1, ss.241-277, 2007 (Hakemli Dergi)
- X. **Bir Tefsir Problemi Olarak Bütün Varlıkların Allah'ı Tesbîh Etmesi**
Kiraz C.
Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, cilt.15, sa.2, ss.309-341, 2006 (Hakemli Dergi)
- XI. **Saçaklızâde Mehmed Efendi'nin Beyzâvî'ye Yönelik Eleştirileri**
Kiraz C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ, cilt.15, sa.1, ss.319-367, 2006 (Hakemli Dergi)
- XII. **Peygamberlerin Mesajlarındaki Birlik ve Bütünlük**
Kiraz C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ, cilt.10, sa.2, ss.241-258, 2001 (Hakemli Dergi)
- XIII. **Hız Muhammed (sav)'in Önceki Kutsal Kitaplarda Müjdelenmesi (Tebşîrât)**
Kiraz C.
Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, cilt.10, sa.1, ss.231-260, 2001 (Hakemli Dergi)

Kitaplar

- I. **"Hıristiyanlıkta Ahlâk"**
KIRAZ C.
Dinlerde Ahlâk, GÜÇ AHMET, Editör, Emin Yayınları, Bursa, ss.197-229, 2024
- II. **"Kur'ân'da Ahlâk İlkeleri"**
KIRAZ C.
Dinlerde Ahlâk, GÜÇ AHMET, Editör, Emin Yayınları, Bursa, ss.271-333, 2024
- III. **"Yahudilikte Ahlâk"**
KIRAZ C.
Dinlerde Ahlâk, GÜÇ AHMET, Editör, Emin Yayınları, Bursa, ss.165-196, 2024
- IV. **Tefsir İlminde Araştırma Yöntemleri -Tefsir Lisansüstü Öğrencileri İçin Yöntem ve Literatür Bilgisi-**
KIRAZ C.
Emin Yayınları, Bursa, 2023
- V. **Kur'ân Vahyinde Lafız-Mana Bütünlüğü**
Kiraz C.
İlahiyat Alanında Araştırma ve Değerlendirmeler, Tekin Ahmet, Editör, Bidge Yayınları, Ankara, ss.45-65, 2023
- VI. **Prof. Dr. Sakıp Yıldız**
Kiraz C.
Kur'ân'a ve Tefsire Adanmış Ömürler, Karataş, Ali, Atmaca, Gökhan, Editör, Çamlıca Yayınları, İstanbul, ss.117-124, 2022
- VII. **"Mukâtil b. Süleyman ve Muhkem-Müteşâbih Âyetler"**
Kiraz C.
Meşhur Müfessirler ve Örnek Metinler I, Ethem, Mürsel Topyay, Yusuf Akın, Mehmet Ünsal, Ramazan, Editör, Grafiker Yayınları, Ankara, ss.28-31, 2019
- VIII. **Menâr Tefsirinde Özgün Yorumlar**
Kiraz C.
Emin Yayınları, Bursa, 2017
- IX. **"Envâru't-tenzîl Eleştirileri ve Tahlili"**

Kiraz C.

İslâm İlim ve Düşünce Geleneğinde Kâdî Beyzâvî, Arıcı, Mustakim, Editör, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, ss.669-716, 2017

X. **Kur'ân'da Ahlâk İlkeleri -Tevrat Zebur ve İncil le Mukâyeseli Bir Çalışma-**

Kiraz C.

Emin Yayınları, Bursa, 2016

XI. **Şerif Murtazâ'nın Emâlî'sinde Kur'ân Müşkilleri ve Müteşâbihleri**

Kiraz C.

Emin Yayınları, Bursa, 2010

Hakemli Bilimsel Toplantılarda Yayımlanmış Bildiriler

I. **Vânî Mehmed Efendi'ye Göre Yusuf Kıssasından Çıkarılacak Dersler ve İncelikler**

Kiraz C.

Ulusal Vâni Mehmed Efendi Sempozyumu, Bursa, Türkiye, 7 - 08 Kasım 2009, cilt.1, ss.97-116

Desteklenen Projeler

KİRAZ C., YAZAR S., Yükseköğretim Kurumları Destekli Proje, Kâsımî Tefsirinde Döneminin Güncel Meselelerine Bakış, 2021 - 2022

KİRAZ C., Yükseköğretim Kurumları Destekli Proje, Menâr Tefsirinde Özgün Yorumlar, 2015 - 2016

Kiraz C., Yazar S., Yükseköğretim Kurumları Destekli Proje, Kur an da Lağv Lehv ve Lu b Kavramları, 2014 - 2015

Kiraz C., Yükseköğretim Kurumları Destekli Proje, Osmanlı Tefsir Çalışmalarından Bir Örnek İsmail el Gelenbevî nin Risâle fi Tefsîri Ba zi l Âyât Redden li l Mu tezile si, 2012 - 2013

KİRAZ C., Yükseköğretim Kurumları Destekli Proje, Şerif Murtazâ nın Emâlî sinde Kur ân Müşkilleri ve Müteşâbihleri, 2010 - 2010

Bilimsel Danışmanlıklar

Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kurum veya Organizasyonlar İçin Yapılan Danışmanlık, Bursa Uludağ Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, Türkiye, 2024 - Devam Ediyor

Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kurum veya Organizasyonlar İçin Yapılan Danışmanlık, Bursa Uludağ Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, Türkiye, 2023 - Devam Ediyor

Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kurum veya Organizasyonlar İçin Yapılan Danışmanlık, Bursa Uludağ Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, Türkiye, 2022 - Devam Ediyor

Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kurum veya Organizasyonlar İçin Yapılan Danışmanlık, Bursa Uludağ Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, Türkiye, 2022 - Devam Ediyor

Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kurum veya Organizasyonlar İçin Yapılan Danışmanlık, Bursa Uludağ Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, Türkiye, 2022 - Devam Ediyor

Metrikler

Yayın: 26

Akademi Dışı Deneyim

Milli Eğitim Bakanlığı, Öğretmen